

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра цифрової економіки та бізнес-аналітики

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри цифрової економіки та
бізнес-аналітики
факультету управління фінансами та бізнесу
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри _____ Ірина ШЕВЧУК

Силабус з навчальної дисципліни
«Мікроекономічний аналіз»,
що викладається в межах ОПІ
«Інформаційні технології в бізнесі»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 051 «Економіка»

Львів 2024 р.

	Силабус навчальної дисципліни «Мікроекономічний аналіз»
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу Кафедра цифрової економіки та бізнес-аналітики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 „Соціальні та поведінкові науки”, 051 „Економіка”, „Інформаційні технології в бізнесі”
Викладачі дисципліни	Боршук Ірина Володимирівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри цифрової економіки та бізнес-аналітики
Контактна інформація викладачів	Моб. телефон: +38(067)-67-55-923 Електронні скриньки: ira_borshchuk@ukr.net; iryna.borshchuk@lnu.edu.ua Viber: 067-67-55-923; Telegram: Borshchuk Iryna, 067-67-55-923 Messenger: Iryna Borshchuk; Сторінка викладача: https://financial.lnu.edu.ua/employee/borshchuk-iryna-volodumirivna Місце знаходження: м. Львів, вул. Коперника, 3; кім. 508 (кафедра цифрової економіки та бізнес-аналітики)
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Щосереди, 15:00-16:20 год. (вул. Коперника, 3, ауд. 302) Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Можливі он-лайн консультації через Skype, Viber, Telegram. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://financial.lnu.edu.ua/course/microeconomicnyyanalys Платформа MOODLE: http://e-learning.lnu.edu.ua/login/index.php
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для набуття і прикладного використання компетентностей, обов'язкових для того, щоб стати фахівцем із застосування вивчення та застосування прийомів мікроекономічного аналізу для вирішення практичних питань управління реальним підприємством із застосуванням економіко-логічних методів аналізу фінансового стану та результатів фінансової діяльності компаній. Тому у курсі розглянуто складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності компаній, що передбачає застосування сучасних видів і методів мікроекономічного аналізу у процесі організації та ведення аналітичної роботи.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Мікроекономічний аналіз» є нормативною дисципліною зі спеціальності 051 «Економіка» для освітньої програми «Інформаційні технології в бізнесі», яка викладається в I семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно- Трансферною Системою ECTS).

Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни “Мікроекономічний аналіз” – є формування у студентів системи знань з теорії та практики мікроекономічного аналізу різноманітних аспектів діяльності підприємства, його стану, використання ресурсів та результатів діяльності.
Література для вивчення дисципліни	Основна: 1. Горбаченко С.А., Карпов В.А., Шевченко-Переполькіна Р.І. Аналіз та прогнозування ринкової кон’юнктури: навч. посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 320 с. 2. Основи економічного аналізу: навч.-метод. посібник / В. М. Микитюк, Т. М. Паламарчук, О. П. Русак [та ін.]; за ред. В. М. Микитюка. – Житомир: Рута, 2018. – 440 с. 3. Рибчук А.В., Ковенська О.А., Антофій Н.М. Економічний аналіз: теорія і практика / А.В. Рибчук,. – Запоріжжя: Гельветика, 2020.- 220 с. 4. Сидорова А. В., Біленко Д.В., Буркіна Н.В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. -104 с. 5. Чаплінський В.Р., Кушнір О.К., Свідер О.П. Аналіз великих даних та їх візуалізація для потреб бізнесу. Ефективна економіка. 2021. №6. С.45-54. 6. Аналіз конкурентів інструментом YouControl Market. URL: https://blog.youcontrol.market/analiz-konkurientiv-instrumentom-youcontrol-market/ 7. Курс Аналіз даних. URL: https://prometheus.org.ua/dataanalysis/ 8. Бізнес-аналітик. URL: https://brainbasket.org/who-are-it-specialists-2/businessanalyst/ 9. 10 найкращих інструментів моніторингу цін для e-commerce. URL: https://pricer24.com/uk/blog/10-instrumentiv-monitoringu-czin/ 10. Business Process Model and Notation URL: http://www.bpmn.org 11. What is Business Analysis? Process & Techniques URL: https://www.guru99.com/business-analysis-process-techniques.html 12. 5 best Business Analyst Blogs to follow URL: https://www.ics.ie/news/view/1435 23. Development of Requirements on the Role Business Analyst URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-642-40855-7_2 13. ТОП-18 сервісів для моніторингу цін конкурентів. URL: https://tranzo.com/uk-ua/blog/topservisiv-dlia-monitorynhu-tsin-konk Додаткова: 1. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73. 2. Борщук І. В., Александрович А.В. Основні аспекти застосування аналітичного інструментарію для управління бізнес-процесами на підприємстві. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2023. №11. С.38-44. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-11-9364 3. Борщук І. В., Мишишин О.Я. Основні аспекти цифровізації бізнес-процесів банківського сектору в Україні. Науковий журнал «Фінансовий простір». 2023. №4 (52) С.73-81. URL: http://fp.lnu.edu.ua/index.php/fp/article/view/944/1219

	4. Борщук І. В. Особливості застосування в Україні банківських рахунків за міжнародними стандартами IBAN. Інтернаука: Серія «Економічні науки». 2021. № 448. С. 15-21. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-4-7113 5. Виганяйло С.М., В'юненко О.Б. Тенденції розвитку інформаційних технологій в бізнес-аналітиці. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Технічні науки. Том 32 (71) Ч.1. №1, 2021. С. 51-55. 6. Височан О.С., Борщук І.В. Звітність небюджетних неприбуткових організацій. Бізнес-навігатор. 2021. № 2(63). С. 120-125. URL:https://doi.org/10.32847/business-navigator.63-21 7. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І: навчальний посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2021. 271 с 8. Мікроекономіка: навч. посібник / С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 176 с. 9. Мікроекономіка: навч. посібник / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага, Г.Є. Беседіна та ін. – Харків: ХНАУ, 2020. – 118 с. 10. Пилипів Н. І., П'ятничук І.Д., І.І. П'ятничук Концептуальні аспекти бізнес-аналітики як основи фінансової стійкості банків. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2019. Т. 1 № 15 С. 95-105. 11. Аналіз конкурентів своїми руками: практичні поради і трохи теорії. URL: https://proconsulting.ua/ua/pressroom/analiz-konkurentov-svoimi-rukami-prakticheskie-sovety-inemnogo-teorii 12. Аналіз конкурентів: методика та сервіси моніторингу цін і товарів. URL: https://allo.ua/ua/analiz-konkurentiv-metodyky-ta-servisy-monitorynhu-tsin-i-tovariv_am0-23 13. Аналіз ринку: коли він необхідний і як його проводити. URL: https://proconsulting.ua/ua/pressroom/analiz-rynka-kogda-on-neobhodim-i-kak-ego-provodit 14. Аналіз ринку: Сучасні інструменти та методи для оцінки інформації. URL: https://blog.youcontrol.market/analiz-rinku-suchasni-instrumenti-ta-mietodi-dlia-otsinkiinformatsiy/ Ресурси мережі інтернет 1. Економічний аналіз: збірник наукових праць URL: https://www.econa.org.ua/index.php/econa. 2. Звітність українських підприємств. URL: https://zvitnist.com/ 3. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/browse?order=ASC&rpp=20&sort_by=1&et%20al=%201&offset=17032&type=title 4. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 32 години лабораторних робіт занять та 72 годин самостійної роботи
Компетентності та програмні результати навчання	При вивченні дисципліни «Мікроекономічний аналіз» здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності: ЗК1- Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК2 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК1- Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних

суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК2 – Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

СК7 – Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання:

ПР01 – Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПР02 – Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності

ПР03 – Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПР07 – Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПР09 – Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПР12 – Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

Після завершення цього курсу студент буде:

а) знати

- особливості теоретичного та прикладного мікроекономічного аналізу діяльності фірм;
- термінологію та основні методи мікроекономічного аналізу ринкової поведінки підприємств;
- інформаційне забезпечення мікроекономічного аналізу, зміст і поняття інформації. Види інформації та її роль в економічному аналізі, класифікацію найважливіших видів інформації на підприємстві.
- алгоритм факторного аналізу діяльності фірм;
- структуру бухгалтерського балансу як основного джерела інформації для оцінки фінансового стану підприємства;
- основні показники, що характеризують фінансовий стан фірми, її платоспроможність та ліквідність;
- значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємств, загальна модель аналізу прибутку і рентабельності діяльності підприємства.
- основні завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємств, а також загальну модель аналізу прибутку і рентабельності діяльності підприємства.

уміти

- застосовувати методичні прийоми факторного аналізу, методи детермінованого факторного аналізу, ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць, індексний, евристичні прийоми в мікроекономічному аналізі;
- традиційні прийоми мікроекономічного аналізу, а саме, порівняння, статистичні групування, метод відносних та середніх величин, а також елементарні прийоми оброблення динамічних рядів, балансовий прийом, табличний і графічний прийоми;
- здійснювати аналіз динаміки валюти (підсумку) балансу, аналіз майна

	підприємства й джерел його покриття, аналіз пасивів підприємства, аналіз фінансової стійкості підприємства, а також аналіз абсолютних показників фінансової стійкості; - проводити аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу реалізації та прибутку, графічно представляти аналіз беззбитковості діяльності фірми, вплив зміни цін, постійних і змінних витрат. - здійснювати аналіз рентабельності діяльності підприємства та оцінку рентабельності продукції, а також аналіз рентабельності капіталу (інвестицій). - застосовувати методи аналізу взаємозв'язку: "витрати-обсяг-прибуток" та аналізувати чутливість прибутку до зміни витрат, ціни та (або) обсягу реалізації; - проводити мікроекономічний аналіз беззбитковості діяльності фірм та підприємств.
Ключові слова	Факторний аналіз, методи елімінування, метод ланцюгових підстановок, методи абсолютних і відносних різниць, індексний метод, фінансовий стан, фінансова звітність, фінансові результати діяльності фірми, рентабельність, платоспроможність, ліквідність, прибуток, постійні та змінні витрати, баланс, звіт про фінансові результати, показники фінансової стійкості, точка беззбитковості.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, семінарських робіт та консультації для кращого розуміння тем. Викладання навчальної дисципліни передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.
Теми	Тема 1. Види мікроекономічного аналізу та його інформаційне забезпечення Тема 2. Економіко-логічні методи та прийоми мікроекономічного аналізу Тема 3. Балансове узагальнення діяльності фірми. Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства Тема 5. Аналіз фінансових результатів діяльності фірми Тема 6. Мікроекономічний аналіз витрат собівартості і реалізації продукції Тема 7. Мікроекономічний аналіз беззбитковості діяльності фірми
Підсумковий контроль, форма	Екзамен в кінці семестру/комбінований (відповідь + письмовий тест). Оцінка складається із кількості балів нарахованих за: здачу лабораторних робіт, виконання самостійних робіт та індивідуального завдання, написання контрольної модульної роботи. Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін „Економіка сталого розвитку”, „Методологія економічних наукових досліджень” для: а) сприйняття категоріального апарату сучасної економіки б) оперування методами професійної дискусії для формування власної аргументованої позиції; в) формування логічного мислення; г) формування навичок здійснення мікроекономічного аналізу діяльності фірм

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекція-бесіда, лекція-візуалізація, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки і т. д.), проектно-орієнтоване навчання, навчальна дискусія, мозкова атака, кейс-метод, демонстрування, самостійна робота, лабораторні роботи, метод порівняння, метод узагальнення, метод конкретизації, метод виокремлення основного, обговорення, робота над помилками,
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання програмного забезпечення як от соціальні мережі, сервіси для аналізу контенту в соціальних мережах, графічні редактори, Office 365, крім загально вживаних програм і операційних систем. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Teams, Microsoft Forms, Zoom, Moodle, Microsoft Outlook Мультимедійна дошка, проектор, ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний, підсумковий контроль).
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • лабораторні роботи: 35% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 35; • самостійна робота: 5% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 5; • контрольна робота 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10; • Екзаменаційна робота – 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50. Підсумкова максимальна кількість балів – 100. Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, підготовка рефератів). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в практичній (письмовій) роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

	Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Поєднання навчання та досліджень	У процесі навчання здобувачі мають можливість долучитись до проведення наукових досліджень, зокрема за темою НДР кафедри «Оптимізація управління соціально-економічними процесами із застосуванням інформаційних технологій» (номер державної реєстрації 0119U002337; термін виконання: січень 2019 р. – грудень 2024 р.). А також додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру на тему узгоджену з викладачем у розрізі даного курсу з подальшою апробацією їх результатів на наукових конференціях, семінарах, круглих столах тощо, або публікацією наукової статті чи тез доповідей. В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях.
Питання до екзамену	1. Сутність поняття «мікроекономічний аналіз». 2. Основні принципи економічного аналізу. 3. Перевірка достовірності джерел інформації, використаної в аналізі господарської діяльності підприємства. 4. Фінансова і статистична облікова інформація (звітна та оперативна), необлікова інформація. 5. Класифікація видів мікроекономічного аналізу 6. Сукупність джерел економічної інформації. 7. Етапи організації економічного аналізу. 8. Роль і функції економічних служб в організації і проведенні аналізу. 9. Значення і роль економічного аналізу в умовах ринкової економіки. 10. Сутність найбільш розповсюджених методів оптимізації показників. 11. Евристичні прийоми дослідження. 12. На яких етапах дослідження застосовують технічні прийоми та способи аналізу? 13. Характеристика внутрішнього і зовнішнього аналізу. 14. Особливості перспективного та ретроспективного аналізу. 15. Перевірка достовірності джерел інформації, використаної в аналізі господарської діяльності підприємства. 16. Фінансова і статистична облікова інформація (звітна та оперативна). 17. Узагальнення і оформлення результатів аналізу. 18. Сукупність джерел економічної інформації. 19. Достовірність економічної інформації. 20. Етапи організації економічного аналізу. 21. Роль і функції економічних служб в організації і проведенні аналізу. 22. Види детермінованих залежностей при застосуванні факторного аналізу. 23. Характеристика та класифікація методів, засобів та прийомів

економічного аналізу.

24. Формалізовані та неформалізовані методи мікроекономічного аналізу
25. У чому полягає системний підхід до мікроекономічного аналізу?
26. Сутність, види та використання порівнянь в економічному аналізі.
27. Види аналітичних групувань.
28. Використання абсолютних, відносних та середніх величин в економічному аналізі.
29. У чому полягає суть аналізу динамічних рядів?
30. Використання графічного способу в економічному аналізі.
31. Види факторних моделей. Методи аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника (методи елімінування).
32. Назвіть основні джерела інформації, необхідної для аналізу фінансового стану підприємства.
33. Вкажіть напрями аналізу фінансового стану підприємства та аналітичні показники, що розраховуються за кожним з них.
34. Назвіть зовнішніх та внутрішніх користувачів аналізу фінансового стану підприємства.
35. Які відносні показники застосовують для аналізу ліквідності балансу?
36. Охарактеризуйте методику аналізу фінансової стійкості за критерієм стабільності джерел покриття запасів.
37. Яким є оптимальне співвідношення темпів зростання чистого прибутку, доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і капіталу, що вкладений у майно підприємства?
38. Які відносні показники розраховують для здійснення аналізу ділової активності підприємства?
39. Охарактеризуйте коефіцієнти діагностики параметрів кризового розвитку підприємства (банкрутства).
40. Якими є основні завдання аналізу фінансових результатів діяльності підприємства?
41. Назвіть джерела інформації для аналізу фінансових результатів та охарактеризуйте їх.
42. Вкажіть складові прибутку від звичайної діяльності та методику їх формування.
43. Які є групи показників рентабельності?
44. Опишіть методику аналізу беззбитковості.
45. Яким чином здійснюють моделювання цільової суми операційного прибутку?
46. Опишіть алгоритм аналізу рентабельності капіталу за методом фірми Дюпон.
47. Назвіть зовнішні та внутрішні фактори розподілу прибутку.
48. Які фактори впливають на прибуток від реалізації продукції?
49. Охарактеризуйте резерви збільшення прибутку.
50. Назвіть основні завдання та напрями аналізу витрат підприємства.
51. За якими ознаками класифікують витрати для здійснення аналізу?
52. Вкажіть напрями аналізу операційних витрат підприємства.
53. З якою метою здійснюють аналіз витрат на одну гривню вартості продукції? Вкажіть шляхи зниження цього показника.
54. Які фактори впливають на відхилення фактичних витрат на одну гривню вартості продукції від планових?
55. Яке призначення аналізу витрат за елементами та за статтями калькуляції?
56. Для чого витрати поділяють на постійні і змінні?

	57. Опишіть особливості аналізу непрямих витрат. 58. Як здійснюють аналіз комплексних витрат? 59. Яким чином визначають резерви зниження собівартості продукції? Які шляхи їх реалізації? 60. Назвіть основні завдання аналізу необоротних активів. 61. Вкажіть основні джерела даних для аналізу використання необоротних активів. 62. З якою метою виділяють активну і пасивну частину основних засобів? 63. Які показники розраховують для аналізу технічного стану основних засобів? 64. Назвіть узагальнюючі показники, що характеризують рівень забезпеченості підприємства основними виробничими фондами. 65. Опишіть алгоритм факторного аналізу фондівддачі основних виробничих фондів. 66. Охарактеризуйте методикау аналізу використання технологічного обладнання. 67. За допомогою яких показників аналізують ступінь використання виробничої потужності? 68. Які показники використовують для аналізу нематеріальних активів? 69. Вкажіть основні джерела резервів збільшення випуску продукції за рахунок покращення ефективності використання основних виробничих фондів. 70. Назвіть основні прийоми та способи дослідження, що використовуються для аналізу матеріальних ресурсів. 71. За якими напрямками здійснюється аналіз матеріальних ресурсів? 72. Яким чином розраховується економічно обґрунтований обсяг замовлення (EOQ)? 73. Охарактеризуйте систему показників, що застосовуються для оцінки ефективності використання матеріальних ресурсів. 74. Які фактори впливають на зміну матеріаломісткості продукції? 75. Які основні причини відхилень фактичних матеріальних витрат від нормативних? 76. З якою метою здійснюють ABC-аналіз та XYZ-аналіз? 77. Назвіть можливі варіанти мобілізації виявлених резервів підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів.
Дотримання умов доброчесності	Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів в розділі ІНДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. В Університеті наявні документи, які містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ЛНУ; Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка; Кодекс академічної доброчесності Львівського національного університету імені Івана Франка» (https://cutt.ly/ofX2uIH); Декларація про дотримання академічної доброчесності працівником у Львівському національному університеті

	імені Івана Франка (https://cutt.ly/nfX2itr); Декларація про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка (https://cutt.ly/4fX2iE6). Дані документи розміщені за посиланням https://education-quality.lnu.edu.ua
Неформальна та інформальна освіта	Здобувачі мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до «Порядку визнання у Львівському національному університеті імені Івана Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (нова редакція)» https://education-quality.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/Nova-redaktsiia-polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf Шляхи здобуття знань у неформальній освіті: онлайн-курси на платформах Prometheus, Coursera, EdEra, Genesis та ін.; різноманітні тренінги, семінари й вебінари, літні / зимові школи тощо. При цьому, знання та навички, що формуються під час їх проходження, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни. Можливе перезарахування: - тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів; - індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни; - тем / теми практичних занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми практичних занять; - тем / теми самостійної роботи та/або ІНДЗ, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи та/або ІНДЗ. Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиждень год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1	2	3	4	5	6
Тиж. 1 2 год.	Тема 1. Види мікроекономічного аналізу та його інформаційне забезпечення Лабораторна робота № 1. Заповнення форм фінансової звітності підприємства (балансу та звіту про фінансові результати)	Лабораторна робота №1	Осн. [1,2,3,4]. Дод. [4]. Інт. [1-5].	Заповнення форм фінансової звітності підприємства (балансу та звіту про фінансові результати) 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 1 2 год.	Тема 1. Види мікроекономічного аналізу та його інформаційне забезпечення Теоретичний та прикладний мікроекономічний аналіз. Особливості методики окремих видів економічного аналізу. Класифікація видів економічного аналізу. Характеристика внутрішнього і зовнішнього аналізу. Види аналізу за функціональними сферами підприємства. Особливості перспективного та ретроспективного аналізу. Інформаційне забезпечення економічного аналізу. Зміст і поняття інформації. Види інформації та її роль в економічному аналізі. Характеристика й класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві.	Лекція	Осн. [1,2,3,4]. Дод. [4]. Інт. [1-5].	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до лабораторного заняття 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

1	2	3	4	5	6
Тиж. 2 2 год.	Тема 1. Види мікроекономічного аналізу та його інформаційне забезпечення Лабораторна робота № 1. Заповнення форм фінансової звітності підприємства (балансу та звіту про фінансові результати)	Лабораторна робота	Осн. [1,2,3,4]. Дод. [4]. Інт. [1-5].	Заповнення форм фінансової звітності підприємства 2год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тижд.3	Тема 2. Економіко-логічні методи та прийоми мікроекономічного аналізу Лабораторна робота № 2/1. Застосування методів середніх та відносних величин, порівняння, і групування показників фінансового стану підприємства.	Лабораторна робота	Осн. [3,4]. Дод. [3]. Інт. [1-5].	Застосування методів середніх та відносних величин, порівняння, і групування показників фінансового стану підприємства. 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

1	2	3	4	5	6
Тиж. 3 2 год.	Тема 2. Економіко-логічні методи та прийоми мікроекономічного аналізу Формалізовані та неформалізовані методи мікроекономічного аналізу. Класифікація способів і прийомів аналізу за рівнем об'єктивності та рівнем аналітичності. Традиційні прийоми економічного аналізу. Характеристика традиційних способів аналізу. Деталізація показників. Порівняння, його застосування в аналізі. Види і методика статистичних групувань. Відносні та середні величини. Елементарні прийоми оброблення динамічних рядів. Балансовий прийом. Табличний і графічний прийоми. Методи елімінування. Логіка і методичні прийоми факторного аналізу. Алгоритм факторного аналізу. Методи детермінованого факторного аналізу: ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць, індексний. Евристичні прийоми в економічному аналізі.	Лекція	Осн. [3,4]. Дод. [3]. Інт. [1-5].	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до лабораторного заняття 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 4 2 год.	Тема 2. Економіко-логічні методи та прийоми мікроекономічного аналізу Лабораторна робота № 2/2. Факторні моделі. Методи аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника (методи елімінування).	Лабораторна робота	Осн. [3,4]. Дод. [3]. Інт. [1-5].	Факторні моделі. Методи аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника (методи елімінування). 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

1	2	3	4	5	6
Тиж. 5 2 год.	Тема 2. Економіко-логічні методи та прийоми мікроекономічного аналізу Лабораторна робота № 2/2. Факторні моделі. Методи аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника (методи елімінування).	Лабораторна робота	Осн. [3,4]. Дод. [3]. Інт. [1-5].	Факторні моделі. Методи аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника (методи елімінування). 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 5 2 год.	Тема 2. Економіко-логічні методи та прийоми мікроекономічного аналізу	Лекція	Осн. [3,4]. Дод. [3]. Інт. [1-5].	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до лабораторного заняття 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 6 2 год.	Тема 3. Балансове узагальнення діяльності фірми. Лабораторна робота № 3. Мікроекономічний аналіз динаміки активів та пасивів за даними звітності фірм. Загальна оцінка фінансового стану підприємства	Лабораторна робота	Осн. [3-7,12-14]. Дод. [1]. Інт. [6].	Мікроекономічний аналіз динаміки активів та пасивів за даними звітності фірм. Загальна оцінка фінансового стану підприємства , 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

1	2	3	4	5	6
Тижд.7	Тема 3. Балансове узагальнення діяльності фірми. Лабораторна робота № 3. Мікроекономічний аналіз динаміки активів та пасивів за даними звітності фірм. Загальна оцінка фінансового стану підприємства	Лабораторна робота	Осн. [3-7,12-14]. Дод. [1]. Інт. [6].	Мікроекономічний аналіз динаміки активів та пасивів за даними звітності фірм. Загальна оцінка фінансового стану підприємства	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 7 2 год.	ТЕМА 3. Балансове узагальнення діяльності фірми. Поняття та структура балансу підприємства. Суб'єкти фінансового аналізу. Внутрішній і зовнішній фінансовий аналіз. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Характеристика бухгалтерського балансу як основного джерела інформації для оцінки фінансового стану. Аналіз динаміки валюти (підсумку) балансу. Аналіз майна підприємства й джерел його покриття. Аналіз пасивів підприємства.	Лекція	Осн. [3-7,12-14]. Дод. [1]. Інт. [6].	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до лабораторного заняття , 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

1	2	3	4	5	6
Тиж. 8 2 год.	Контрольна робота	Тестування	Осн. [3-7,12-14]. Дод. [1]. Інт. [6].	Виконання індивідуальних практичних завдань, тестових завдань	Згідно розкладу
Тиж. 9 2 год.	ТЕМА 4. Аналіз фінансового стану підприємства Лабораторна робота № 4. Розрахунок показників фінансової стійкості, ділової активності, ліквідності та платоспроможності підприємства	Лабораторна робота	Осн. [3-14]. Дод. [2-7]. Інт. [1-5].	Розрахунок показників фінансової стійкості, ділової активності, ліквідності та платоспроможності підприємства	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 9 2 год.	ТЕМА 4. Аналіз фінансового стану підприємства Завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості. Типи фінансової стійкості підприємства. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства. Аналіз грошових потоків підприємства. Аналіз ділової активності підприємства. Аналіз динаміки загальних показників господарської діяльності підприємства.	Лекція	Осн. [3-14]. Дод. [2-7]. Інт. [1-5].	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до лабораторного заняття 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 10 2 год.	ТЕМА 4. Аналіз фінансового стану підприємства Лабораторна робота № 4. Розрахунок показників фінансової стійкості, ділової активності, ліквідності та платоспроможності підприємства	Лабораторна робота	Осн. [3-14]. Дод. [2-7]. Інт. [1-5].	Розрахунок показників фінансової стійкості, ділової активності, ліквідності та платоспроможності підприємства 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

1	2	3	4	5	6
Тиж. 11 2 год.	ТЕМА 5. Аналіз фінансових результатів діяльності фірми Лабораторна робота №5/1. Аналіз динаміки доходів та витрат підприємства	Лабораторна робота	Осн. [3,4,10,11,14]. Дод. [1,2]. Інт. [1-6].	Аналіз динаміки доходів та витрат підприємства 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 11 2 год.	ТЕМА 5. Аналіз фінансових результатів діяльності фірми Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємств. Загальна модель аналізу прибутку і рентабельності діяльності підприємства. Аналіз рівня і динаміки фінансових результатів. Аналіз доходів і витрат підприємства. Аналіз прибутку від звичайної діяльності та його складових. Аналіз і обґрунтування доцільності основних напрямків використання прибутку. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу реалізації та прибутку. Графічне представлення аналізу беззбитковості. Вплив зміни цін, постійних і змінних витрат. Аналіз рентабельності діяльності підприємства. Аналіз та оцінка рентабельності продукції. Аналіз рентабельності капіталу (інвестицій).	Лекція	Осн. [3,4,10,11,14]. Дод. [1,2]. Інт. [1-6].	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до лабораторного заняття	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

1	2	3	4	5	6
Тиж. 12 2 год.	ТЕМА 5. Аналіз фінансових результатів діяльності фірми Лабораторна робота №5/2. Мікроекономічний аналіз фінансових результатів та прибутковості діяльності підприємства.	Лабораторна робота	Осн. [3,4,10,11,14]. Дод. [1,2]. Інт. [1-6].	Мікроекономічний аналіз фінансових результатів та прибутковості діяльності підприємства, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 13 2 год.	ТЕМА 6. Мікроекономічний аналіз витрат собівартості і реалізації продукції Лабораторна робота № 6/1. Мікроекономічний аналіз класифікації витрат фірми	Лабораторна робота	Осн. [3,4,10,11,14]. Дод. [1,2]. Інт. [1-6].	Мікроекономічний аналіз класифікації витрат фірми, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 13 2 год.	ТЕМА 6. Мікроекономічний аналіз витрат собівартості і реалізації продукції Класифікація видів витрат і об'єктів аналізу. Система показників рівня витрат і собівартості продукції. Загальна модель аналізу витрат підприємства. Аналіз витрат звичайної діяльності. Аналіз рівня та динаміки витрат звичайної діяльності. Аналіз складу і структури витрат звичайної діяльності та їх зміни. Аналіз операційних витрат. Аналіз витрат на одну гривню вартості продукції. Аналіз виробничої собівартості продукції. Аналіз прямих матеріальних витрат. Аналіз прямих витрат на оплату праці. Аналіз непрямих витрат. Вибір показників оперативного аналізу та контролю витрат підприємства.	Лекція	Осн. [3,4,10,11,14]. Дод. [1,2]. Інт. [1-6].	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до лабораторного заняття 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

1	2	3	4	5	6
Тиж. 14 2 год.	ТЕМА 6. Мікроекономічний аналіз витрат собівартості і реалізації продукції Лабораторна робота № 6/2. Аналіз собівартості реалізації продукції підприємства	Лабораторна робота	Осн. [3,4,10,11,14]. Дод. [1,2]. Інт. [1-6].	Аналіз собівартості реалізації продукції підприємства, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 15 2 год.	ТЕМА 7. Мікроекономічний аналіз безбитковості діяльності фірми Лабораторна робота № 7. Визначення точки безбитковості діяльності фірми	Лабораторна робота	Осн. [3,4,10,11,14]. Дод. [1,2]. Інт. [1-6].	Визначення точки безбитковості діяльності фірми	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 15 2 год.	ТЕМА 7. Мікроекономічний аналіз безбитковості діяльності фірми Значення, завдання й система інформаційного забезпечення аналізу витрат підприємства. Класифікація видів витрат і об'єктів аналізу. Система показників рівня витрат і собівартості продукції. Загальна модель аналізу витрат підприємства. Аналіз витрат звичайної діяльності. Аналіз рівня та динаміки витрат звичайної діяльності. Аналіз складу і структури витрат звичайної діяльності та їх зміни. Мета та методи аналізу взаємозв'язку: "витрати-обсяг-прибуток" Аналіз чутливості прибутку до зміни витрат, ціни та (або) обсягу реалізації Аналіз взаємозв'язку: "витрати-обсяг-прибуток" в умовах багатопродуктного виробництва.	Лекція	Осн. [3,4,10,11,14]. Дод. [1,2]. Інт. [1-6].	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до лабораторного заняття 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

1	2	3	4	5	6
Тиж. 16 2 год.	ТЕМА 7. Мікроекономічний аналіз безбитковості діяльності фірми Лабораторна робота № 7. Визначення точки безбитковості діяльності фірми	Лабораторна робота	Осн. [3,4,10,11,14]. Дод. [1,2]. Інт. [1-6].	Визначення точки безбитковості діяльності фірми	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

Викладач _____ Борщук І.В.